

Laiuse Koguduse Teataja

Nr. 1 (11) V. aastafäit	Ilmub tarvidust mööda.	9. juunil 1935 a. Hind 10 senti.
	Wastutaw toimetaja ja wäljaandja õp. J. Järwe Laiuse kirikla.	
	Uu olgu Jumalale kõrges!	

Sisuford: Pühitse pühapäewa! Kirit uuel alusel. Teadmiseks koguduse liikmetele. Lestede püha 28. juunil. Laiuse Rahwaülikooli tegevusest. Uute töörmündrite õnnistamine. Laiuse koguduse liikme-
maksu tabel: Lastejumalateenistus 11. augustil. Uusi laule. Hõbeleer 15 sept. Leeriõpilased. Peetagu filmas furnu-
aia määruisi. Surnuaia ja haudade korraldamise päetwad on 17—22. juunini. Töörmündrite tööjaotus 1935. a.
Jumalateenistuste fatwa 1935. a. Hoidte ilupuid! Lühiteateid j. n. e.

Pühitse pühapäewa!

Sina pead pühapäewa pühitsema!

(3 kätt).

Töö on inimese au ja ehe. Sgaüks on kohus-
tatud elus täitma mõnd ülesannet. Töö ja wa-
twaga tuleb teenida igapäetwast leiba. „Balehigi
sees pead sa leiba sööma“ — see Jumala otjus on
ülestähendatud juba Piibli raamatu esimestel lehe-
külgedel (1 Moosj. 3,19). Tööta inimene on nagu
tühi wiljapää, nagu wiljata puu. Tema olemisel
pole mõtet ega otstarwet. Töötaolu ei ole üksi
majanduslikuks hädaks inimestele, waid ühtlasi ka
waimlikuks ohuks ja wiletfuseks. Tööarmastus on
auks ja õnnistufeks igaihele. Töös tuleb näha
Jumala kutse ja kõrgema ülesande täitmist. Töö
ja edasipüüdmine olgu ja jäägu ka meie rahwa
ühets ilufamaks woorufeks. Kuid töö ärgu saagu
siiski ebajumalaks, mille kõrwal inimestel enam aega
üle ei jää elu kõige kõrgemate wäärtuste otsimiseks.
Ka siin maksab Jumala kätt: Sul ei pea teisi ju-
malaid olema minu kõrwal... Ka kõige hoolfam
töö ja tegevus ei suuda inimese hingele rahuldust
ja õnne tuua, kui unustatakse andmast Jumalale,
mis Jumala kohus, kui unustatakse Tema pühad
käjud ja nende hulgas ka see kätt, mis tutjub meid
pühapäewa pühitsemisele. Olgem atwameelsed, wa-
datem eneste ümber ja küsigem: kas on keegi püha-
päewa tööga elus kaugele jõudnud? Kuhu on
jõudnud kõik need, kel aega ega mahti ei ole tösi-
feks pühapäewa pühitsemiseks? Kõige peale wa-
tamata on nad waimlikelt waefed inimesed, kellel
aga ka ajalikus elus ei ole edu ega õnnistust.

Pühapäewa tööga ei ole keegi rikkaks ega õnne-
likuks saanud. Ometi hoolimata sellest, näeme sage-
dasti pühapäewa rahu rikkumist. Ssegi riigivalitjus

on rahwa tähelepanu juhtima hakanud sellele, et
pühapäewal peab walitsema pühapäewa rahu.
Sellekohane seadus keelab kõik awalikud ettefanded
jumalateenistuste ajal, et oleks kõigil võimalik talis-
tamata oja wõtta pühapäetwastest jumalateenistus-
test kirikutes. Riigivalitjus on sellega õieti ära
tunnud, et pühapäewa pühitsemine ka riiklikult ja
rahvuslikult seisukohalt tähtis on. Sa see on töö-
poolest nõnda, sest kui rahwas ei kogu enesele waim-
list ja usulist wara ka pühapäewa pühitsemisega,
siis ei saa ta püsima jääda ega edasi jõuda. Ühets
pahaks kombeks on, et mitmed seltsid ja asutused
oma koosolekuid peatwad pühapäewa hommiku poolel
just jumalateenistuste ajal. Niisugused nähtused
peatwad kaduma, need ei ole ka kooskõlas riigisea-
dusega, kuigi ehk alati seaduse täht seda keelamas
ei ole. Kuid seaduse ja üldse kogu meie elu arene-
mise mõte on see, et me au sees peakime püha-
päewa pühitsemist. Meie soowime kõik kõigist uuesti-
sündimist ja paremat ning wäärtuslikumat elu oma
rahwale. Uga meie oleksime ehitajad liiwasele pin-
nale, kui meie alufeks ja kaljuts ei ole Jeesus Kris-
tus, seefama eile, täna ja igawesti. Saagu ela-
waiks ja austuswäärseiks meie kessel need wanad
tuttawad sõnad usulisa seletusest 3. käsu juure:

„Meie peame Jumalat kartma ja armastama,
et meie jutlust ja Jumala sõna ei põlga, waid et
meie seda pühaks peame, heal meel kuuleme ja
õpime“.

Ei jää siis tulemata püha Jumala õnnistus.

Õp. J. Järwe.

Kirik uuel alusel.

Lueft kiriku korralduseft.

24. detsembril 1934. a. hakkas maksma Riigiwanema dekreediga antud uus „kirikute ja usuühingute seadus.“ Selle seadusega antakse kirikutele ja usuühingute liitudele enesekorraldamise ja omavalitsemise õigus. Nii on kirikul oma sisetise elu korraldamiseks võimalus ja õigus esitada põhimäärusi, mis omandavad seadusliku jõu Wabariigi Walitsuse kinnitamisel sisetise ettepanekul atvaldamisega „Riigi Teatajas.“ Seadus jätab kirikule usuliste ülesannete täitmisel samad võimalused ja abinõud, nagu seni. Muutusi toob ta peaaesjalikult ainult välises korraldusüfimumustes. Uhes tähtsamaks uuenduseks on koguduse liikmemaksude sisetundmise tõrd. § 11 järele võib liikmemaksu tõldgade sisetundmine toimuda kohtuliku sundäite korras, kus peetakse liikmemaksu raamatuid ettenähtud wormi järgi. Wabariigi alguseft kuni 24. detf. 1934. a. maksnud seaduse järele tõdis liikmemaksude funduslik sisetundmine toimuda ainult harilikus kohtukorras, kus nõudmise arutamiseks ka maksuõldglased kohtu ette kutsuti. See endine tõrd oli kulukas ja aegwiitew ning seda senini ei ole just paljudel juhtudel kasutatud. Alles wiimasel ajal on kogudustes mõnel pool hakatud ka seda kulukat teed tarwitama maksuõldgade kättesaamiseks. Praegu maksiva uue korra järele võib maksude sisetundmine sündida sundäite korras, ilma et tõldglast üldse kohtu ette kutsutakse. Muudugi tõidakse sundäite korras sisetõuda ainult nendelt, kes määratud tähtajaks oma liikmemaksu ei taju ja ka pikenduspalwet esitanud pole ega ole maksuoodustust saanud.

„Kirikute ja usuühingute seaduse“ alusel on Ew. Lut. usu kiriku poolt wäljatõttatud ja Wabariigi Walitsuse otsusega 3. maist 1935. a. kinnitatud „Gesti Ewangeeliumi Luteri usu kiriku põhimäärused“, mis on seaduse jõusse astunud. Need E. E. L. K. põhimäärused on nii tõlda meie kiriku põhiseadus ja asendab endise põhikirja. Sellega on oma maksuuse kaotanud kõik kiriku ja koguduste põhikirjad ning nüüdseft peale tuleb Ew. Luteri kirikul ja kõigil kogudustel oma elu korraldada nende põhimääruste alusel. E. E. L. K. põhimäärused sisaldawad 250 paragrahwi. Märjime lühidalt ära ainult endiseft korraft lahkiminewad punktid.

Piiskopile kui kiriku juhile on antud laialdasemad õigused, kui seni, kuid piiskopi ametise

kuinitamine sünib Riigiwanema poolt. Piiskopi walib eriline walimiskogu, mille koosseis wastab endisele kirikupäewale. Kirikupäew endisel kujul on kaotatud. Tema asemel on kõrgemaks kiriku korraldawks organiks kirikukogu, mis koosneb umbes 80 liikmest, millest suurema osa walitwad praostkonnad. Endisel kirikupäewal oli üle 500 liikme. Kirikukogu ülesandeks on üldkiriku elu korraldamine, kirikuseaduste andmine ja konsistoriumi ametise kinnitamine. Konsistorium on kiriku walitsuseks wõi juhatuses ja kiriku juriidiliseks esindajaks. Uute asutustena tulewad juure: piiskoplik nõukogu usufüsimusi seletawa kõrgema instantfina ja kirikukongress õhutatwa iseloomuga kirikutegelaste koosolek.

Rogudufe korralduses on tähtsamaks muudatuses täiskogu, nõukogu ja juhatus mõningate ülesannete ümberkorraldamine.

Nüüd maksiva korra järele kuulub täiskogu tõimkonda: õpetaja ja nõukogu liikmete ja nende kandidaatide ning kirikukongressi saadikute walimine.

Rogudufe nõukogu tõimkonda kuulub ja tema kohuseks on: 1) olla koguduse usulises ja kõlblises ülesehitamistöös õpetajale toeks ja edendada koguduse tegetuust; 2) koguduse majapidamise korraldamine ja ametiisfite ülespidamise eest hoolitsemine; 3) eelarwe ja aruande läbiwaatamine; 4) tarwiisfude saadikute ja rewisjonikomissjoni liikmete walimine jne.

Rogudufe juhatus hooliks on kog. asjajamise korraldamine, nõukogu liikmete kandidaatide ülesseadmine, täiskogu kokkufutsumine jne. Nõukogu ja juhatus ametiaeg kestab 5 aastat. Täiskogu kutsutakse kokku wähemalt üks tõrd wiie aasta jooksul.

Rogudusesse tõtab liikmeid wastu õpetaja, sellele ka wäljaastumise atvaldused esitada tulewad. Wäljaastumisel on koguduse liige kohustatud ära tajuama kõik tõldgnewad liikmemaksud endiste aastate eest, kaasaarwates ka wäljaastumise aasta maks. Wäljaheitmine koguduseft sünib nõukogu läbi.

Ludisena tulewad juure „kogudufe päewad“, mille korraldajaks ja juhatajaks on koguduse õpetaja, kus põhimõttelisele arutamisele tõditwad tulla koguduse ellu puutuwad küsimused.

Praostkonna korraldus jääb umbkaudu endiseks.

Teadmiseks koguduse liikmetele.

Rogudufe 1935. aasta liikmemaksu tajuamise wiimaseks tähtpäewaks oli 1. juuni. Selles ajaks pidi 1935. a. liikmekaart tõdetud olema. Paljudel see alles puudub. On küllalt ka neid, kel endiste aastate maksud tajuamata. Mõnel pool on ajalehtede etelikkude seletuste ja wist ka lugijate eteliku arusaamise tõttu lewitatud arwamisi, nagu ei tarwitaks üldse wana liikmemaksu tõldga tajuada uue seaduse tagajärjel. Sellepärast olgu siinohal seletatud, et niisugused oletused on ilma igasuguse

alufeta. Liikmemaksude diendamiseks tõidakse foodustusi saada ainult mõjuwal põhjusel sellekohasel palwet, kui nõukogu foodustuspaltwe põhjendatud ja wabandatawa leiab oletwat. Üldist maksude kustutamist ei ole, sellega ei ole nõus korralikud koguduse liikmed, waid igati, kes sootwib maksu kergendust, foodustust, pikendust wõi kustutust, peab isiklikult esitama nõukogule selleks atwaldise iga aastal enne maksu tähtpäewa. Rutatagu liikmemaksude diendamisega, kel oma kohustused weel täitmata.

Leskede püha 28. juulil.

Pühap. 28. juulil on kirikus kell 1/211 leskede püha jumalateenistus armulauaga.

Palju on neid meie keskel wanu ja nooremaid, kes oma armsa abikaasa, oma ustava eluseltfilise halastamata surmale andma on pidanud. Raste ja troostitu on tihti olnud lese põli. Nii tihti on lese mõtted ja tunded minetviku päevadesse tunginud, et elustada õnnelikkude aegade jälle mälestusi. Karm saatus ja haud on lahutanud nii paljud oma eluseltfiliseft.

Leskede pühal tahame üheskoos mõelda kõigile leskede ja nende muredele. Üheskoos tahame oma Jumala ette astuda. Leskede ja kõigile on kaetud armulaud.

Uhtlasi mälestame ühes leskedega nende lahkunud eluseltfilisi. Selleks on peale kiriku jumalateenistust furnuaial lühise palveteenistus.

Loodetavasti ilmub leskede pühale rohkel arvul leski.

Laiuse Rahvaülikooli tegevuseft.

Laiuse rahvaülikooli loengud algasid 7. veebr. f. a. ja kestsid 5. maini. Loengute päevaks iga nädal oli neljapäev, mil loengud algasid kella 6—7 ajal ja kestsid kuni 4 tundi.

Loengute kavvas oli väga mitmekesiseid aineid, nagu ajalooft, usuteaduseft ja kirikulooft, maadetaaduseft, kirjanduseft, rahvaluuleft, füüsikast, tertvishoiust, loomatervishoiust, põllumajanduse mitmejuguftest küsimuseft jne.

Lektoritets olid prof. E. Tennmann, dir. J. Roos, U. Raub, D. Koppel, agr. U. Waff, mag. J. Nõu, agr. K. Lamm, Dr. A. Wiidik, Dr. E. Woltri, Dr. E. Leder, U. Keial, J. Järve, kand. E. Warblane, agr. E. Steinhau, agr. Luudolf, adv. J. Wiif ja U. Randalu.

Loenguteft osavõtt oli õige rohke ja ettefanded leidsid sooja vastu võttu. Ainult kevade tulefuga ja põllutõõde algufega hakkasid kuulajate read hõredamaks jääma. Haridusministeeriumi heatahtlikul toetufel on võimalus ja kindel kaivatfus järgneval talvel loenguid jatkata. Näib, et Laiuse ümbruses kasvamas on huvit hariduse ja teaduse vastu. Igatahes Laiuse Rahvaülikooli loengute mõõdunud järgust jäi see mulje. Tahame loota, et see huvit ei raüge ka edaspidi, vaid areneb tõusvas joones.

Uute võõrmündrite õnnistamine.

Laevaminemise pühal 30. mail oli kirikus jumalateenistuse algufel uute võõrmündrite H. Winkmann'i, K. Darsch'i, Kr. Rahn'i ja Joh. Seer'i ametise õnnistamine. Õnnistamise kõne pidas õpetaja alufeks võttes Mat. ev. 9, 35—38, millele järgnes ametise seadmine agendas ettenähtud korra järele.

Koguduse liikmemassu võtavad vastu:

Jõgeval: K. Looftas, N. Lindeberg (Kuristal), O. Nurmann (Võõruveres), B. Uus (Siimustis), Jüri Bloom (Mõisamaal), K. Unt ja Kr. Rahn (Eristveres), J. Woolots (Võikveres).

Waimaftveres: Joh. Tooming (Endlas), Joh. Roomet (Lirmas), pr. M. Kriis (Ripofal), U. Allkand (Willakveres), J. Soo (Donurmes).

Laius-Lähtveres: M. Trofta (Kodismaal), U. Keitav ja E. Welling (Sadalas), E. Mälfter (Mõisamaal), J. Wels ja K. Sommer (Bedafil).

Laiusel: H. Winkmann, K. Darsch (Kiivijärvvel), Joh. Helm (Willinas), U. Helm (Lõpel), W. Simberg (Mõisaväljal), O. Stamm (Kaiwal), J. Karu (Matveres), Linda Lasemann (Paluperas), U. Hanfen (Kantkülas).

Laiuse koguduse liikmemassu tabel:

1. Teenijad tüdrukud ja peretütred . . .	Kr. 1.—
2. Teenijad poisid ja perepojad	" 1.10
3. Väikemaa pidaja, kel alla 4 tiinu põldu	" 1.40
4. Käsitöölised, kes iseiseivalt töötavad	" 1.50
5. Maapidajad, kel 12—20 wakamaad põldu ja ametnikud	" 2.50
6. Maapidajad, kel 20—30 wakamaad põldu	" 3.—
7. Maapidajad, kel 30—40 wakamaad põldu	" 3.50
8. Maapidajad, kel 40—60 wakamaad põldu	" 4.—
9. Maapidajad, kel 60—80 wakamaad põldu	" 4.50
10. Maapidajad, kel üle 80 wakamaa põldu	" 5.—
11. Suurkaupmehed, töösturid	" 5.50

Mees ja naine maksavad ühe palju. Peale selle tuleb maksta 20 senti ifiku pealt teftkassa massu. Waestel alamäär 20 senti.

1935. a. liikmemassu diendamise tähtpäevt oli 1. juuni.

Koguduse liikmetel tuleb finni pidada selleft tabelift.

Wiitvitufega maksjatele määrataffe lifamaks.

Samuti määrataffe lifamaks ka neile, kes dieti maajuurust üles ei anna.

Lastejumalateenistus 11. augustil.

Pühap. 11. aug. peale peajumalateenistust kell 1/21 on lastejumalateenistus, milleft palutaffe ofa võtta kõiki pühapäevade koolide õpilasi, aga ka neid, kes feni veel pühapäevta koolidest ofa võtnud pole.

Uusi laule.

(Kogust „Waimulitud laulud II“.)

Wiisil: Sumal, wägeto walitseja. P. 182.

1. Terve ilm on kewadehtes, Lahtel sinab taewa tell, Arfata maa foob lilli, lehti, Alal särab eluhell. Sind, mu Looja, tahan kiita, Rõõm-falt Sulle tänu hüüda.

Elurõõmus on mu süda, Sala woolab mõte säääl — Onneigatsufest sügaw, Kostab wirtgund hinge hääl; Sind, mu Looja, tahan nõuda, Kewades Su suurust leida.

Elu keelawatest tõffeist Kutsub kewad kõrgele: Waba tahan olla kõigest, Mis mind rõhub põrmuse. Looja kutsub, Looja hüüab, Hing ta poole üles püüab.

Olgu hingel waimukewad! Ringi elu küllane: Kutsuwad mind Teesu sõnad — Päiksekiired kullased: Olgu külwiterad walmis — Põllupind on püha, kallis!

Wiisil: Sull, Sull, Sehootwa, tahan laulda. P. 152.

2. Küll palju uinumus on elu, Oh inimene, sinu südames! Küll palju peidetud on ilu Ja warjul igatseja hinge sees! Kus on see jõud, mis elu wälja toob Ja kewadise ilu hinges loob?

See jõud on Waim, — ja oma süda, Oh inimene, awa temale! Siis lõpeb sinu hingehäda, Waim mustad warjud kannab eemale; Talw mõõda läheb, tuleb kewade, Kui uinuto elu ärkab õitsele.

Kus ärkab Waim, seal muutub uueks Rõõm elu nagu loodus kewadel: Ust, armastus on hingel tuueks Ja wiil walmis hingepõldudel. Sest inimene, süda awa ja, Et Waim wõiks tema siise woolata!

Wiisil: Arm, kes ja mind oled loonud. P. 175.

3. Waimuwäge, mures tulles, Elutalwe radadelt, Dotame kõik, süda palwes, Igawiku mägedelt. Palsta meie elusse, Kewadwalgus küllane.

Meie maa ja kodu ootab Waimuunest ärkamist. Inimene armus loodab Ekstufest pääsemist. Püha Isand omas tões Pühitse meid Waimu wäes!

Wiisil: Peotäis ma mulda.

4. Elu on kui meri, Mis mull' hirmu teeb, Kui ta lainehari wahutab ja teeb. Kust ma troosti leian, Kui hing rahutu? Keda appi hüüan, Olles õnnetu?

Sinu poole üles, Isa, waatan ma, Kanna-tuse tules Alwita mind Sa. Kui sind appi hüüan Olles õnnetu, Sinult troosti leian, Kui hing rahutu.

Sinu läbi läheb Walgese mureorg, Julgus mulle tuleb, Kui ma olen arg. Sinuga ei karda Mina mureööd, Sinuga ei karda, Käies rasket teed.

Õnnista mu elu, Õnnista mu tööd! Wai-gista mu walu, Walgusta mu teed. Käte kõrwal' wõta Ja mind taluta, Ara iial jäta Sa mind üffinda.

Wiisil: Oh wõta mind, mu Sumal. P. lisa 85.

5. Kord enne ma ei teadnud Weel koduteed, Ei enda hinges kandnud Ma kewadet. Ma nägin kuristikku Seal lagedal Ja enda ümber haudu nii ligidal.

Nüüd ühte teed ma tunnen, Mis taewa läeb. Seepärast rõõmus olen: Silm kallast näeb. Nüüd enam ma ei karda, Ei kohu ka. Kuid Sumal wõta kuulda Mu palwet Sa:

Mind Poja läbi aita Ja juhata, Mind igal ajal saada ja hoiata. Siis ühte teed ma tunnen, Mis taewa läeb. Siis ikka rõõmus olen: Silm kallast näeb.

Seeriõpilased.

(Õnnistatakse 1. Melipühäl 9. juunil).

1. Linda Kangur.	9. Linda Lehtberg.
2. Edelina Allber.	10. Helmi Karu.
3. Hilda Lõoke.	11. Leida Liitwak.
4. Linda Klaas.	12. Aino Kuuff,
5. Hedwig Laurberg.	13. Efride Jürgens.
6. Marta Laisaar.	14. Salme Ahwen.
7. Elise Sommer.	15. Helmi Poolatse.
8. Helmi Lind.	

Hõbeleer 15. sept.

Pühap. 15. sept. kell 1/2 11 hom. on kirikus jumalateenistus hõbeleeri õnnistamisega ja armulauaga. Hõbeleerist wõitwad osa wõtta kõik koguduse liikmed, kelle leeridõnnistamisest on möödunud vähemalt 25 aastat.

Hõbeleeri õnnistamise eel on sellest osawõtta footwijail hõbeleeri õpetus ja nimelt pühap. 1. ja 8. sept. peale jumalateenistust, kummalgi päeval 2 tundi.

Hõbeleerist osa wõtta footwijail tuleb end üles anda õpetajale.

Wiivitatakse ikka weel ristimis-tähtede äratoomisega.

Waatamata mitmekordsetele teadaannetele, et ristimistähed tulewad koguduse kantseleisse ära tuua hiljemalt kahe nädala jooksul pärast ristimist, leidub ikka weel niisuguseid wanemaid, kes suure hiline-misega ristimistähti tootwad. Alles hiljuti toodi üks ristimistäht se i t s m e (!) aastase hiline-misega. Niisugused nähtused peatwad kaduma, sest ainult neid ristimisi saab artvestada, millest õigel ajal teada antud.

Võidupühaks 23. juunil 1935.

Viisil: Sull' sull' Jehoova tahan laulda.

Me' Võidupüha pühitseme
Nüüd vabas Eestis rõõmsalt, rahuga,
Kuis tahame, nii ise teeme,
Et võõras saa meid enam keelata:
Sest kostku taevasina poole aul
Nüüd vägevasti hõiskav kiidulaul!

Suur Jumal! Siuu tahte läbi
Me' võitlesime kuni võitsime.
See oli Sinu helde abi,
Et kerkis koidust päike säräle.
Me' tänu, kiitust ära põlga Sa,
Vaid võta ohvriks vastu armuga!

Et iseseisvus meile tuleb —
Et võinud loota kõige julgemgi,
Et siiski poeg kord isalt kuuleb,
Et võõra võim on murtud täiesti:
See Issand, ainult Sinu armutöö,
Et lõppes meie pime orjaöö.

Suur Issand! riike, rahvaid juhid
Niisamuti kui taevaid valitsed.
Kui tahad, suure ära pühid
Ja nõrga eln vabaks, õilsaks teed.
Jah, armulikult juhi meidki Sa
Ja ära lase Sinust lahkuda!

Oh armuline Issand! anna,
Et elaksime auks Su nimele!
Meid omas süles ikka kannna,
Et väärataks ei iial meie tee!
Meid saada ikka kalli rahu a'al,
Et ausus, õiglus asuks kodumaal!

Las' neid, kes võites jätsid elu,
Su rahu puhata ja ärgata!
Ja vaibub kui ju leinavalu —
Neist mälestus las' jääda püsima!
Neil uinuiaulu linnud laulgu veel,
Vihm kastku rohtu, lilli kalmudel!

A. Semmer.

Wõidupüha jumalateenistusel 23. VI vabadusvõitluse juures rahvuslippude pühitsemine.

Wõidupühaks pidid kõik asutused, majapidajad ja talud muretsema rahvuslipu. Alustuse märgiks vabaduse eest langenuile ja rahvusliku iseteadvuse kinnitamiseks ning tänutähjeks Jumalale, et ta meie kodumaad ja riiki on kaitstud ja hoidnud, paneme võidupühal lehtmisa rahvuslippud. Loogu igaküls oma rahvuslipp võidupüha jumalateenistusele vabadusvõitluse juures õnnistamisele. Tulijaid palutakse võimalikult juba varem registreerida õpetaja juures.

Peetagu filmas furnuaia määrusi.

Isasugune forrariffumine ja sündmata ülalpidamine furnuaial on keelatud.

Keelatud on ka pöördaste ja puude riffumine ning lillede murdmine või kaasatõtmine (v. fise-ministri määrus — 31. VI. 1926.). Samuti on keelatud isasugune (ka jalgratta) sõitmine, väljja arvatud tartvilikud teod, mis võivad sündida ainult foguduse juhatusel loal.

Keelatud on hobuste jätmise hauaplatside forraldamise ajaks furnuaiale.

Et furnunipühaks furnuaia teesid korda seada, on täielikult keelatud isasugune teedu furnuaiale kolmel Saanipäeval eeslil päeval (21 - 23 VI), väljja arvatud teod teede sillutamiseks.

Isut. kandidaat T. Warblane,

kes õpetas ülikooli aasta algul, asus oma prooviga aega pidama meie foguduses, alates märtsi kuust.

Gurnuaia ja haudade forraldamise päevad on 17—22. juunini.

Endiste aastate eeskujul tuleb ka tänavõu furnuaia forraldamise eest ühiselt hoolitseda. Selleks on määratud kalmistupühaeelne nädal 17—22. juunini.

Palun kõiki foguduse liikmeid hiljemalt neil päevil oma matuseplatseid korda seada. Sel puhul palun oma platseid forraldajaid kaasa aidata ka kalmistu üldistel forraldustöödel poole päevagi võõra, kas tuues mõne koorma kruusa või muul viisil abiks olles kaasa võttes labidas ja kirves. Tööde forraldamist juhivad selleks määratud võõr-mündrid ja nõufogu liikmed.

Palun kõiki matuseplatseid forraldajaid filmas pidada ja tähelepanna furnuaia korda ja sellest mitte kõrvale kalduda. Argu loobitagu oma prügi ja prahti võõrastele platsele ega rifutagu muidu korda ja häid kombeid.

Palun eriti hoolt kanda selle eest, et haudad ja platseid tulevad forraldada nägusalt.

Sootvijatele annab platseid kaunistamiseks tasuta nõu kunstiloolane hra R. Paris, kes Laiufele tuleb 16—18. juunini ja kalmistu kaunistamise üle 16. juunil kofe peale jumalateenistuse kell 1 sellekohase kõnega tabeli hoones esineb, kus igaküls sootvija juhatusel ja nõu võid küsida. R. Paris kõneles selle küsimuse üle ka möödunud usuteadlaste konverentsil, kus tema kõne ja ettepanekud üldist pooldamist leidsid. R. Paris valmistab ka meie kalmistu kaunistamise üldise kavandi.

Õp. S. J.

Wöormündrite tööjaotus 1935. a.

16. VI. — 31. XII.

A. Allefand: 16. juuni, 7. juuli, 4. aug.,
1. sept., 6. okt., 3. nov., 1. detf., 29. detf.

K. Darfch: 23. juuni, 21. juuli, 18. aug.,
22. sept., 20. okt., 17. nov., 15. detf., 31. detf.

J. Karu: 30. juuni, 14. juuli, 28. juuli,
11. aug., 25. aug., 8. ja 22. sept., 6. ja 20. okt.,
10. ja 24. nov., 8. ja 22. detf.

K. Lani: 16. juuni, 14. juuli, 11. aug.,
15. sept., 29. sept., 13. okt., 27. okt., 2. nov.,
17. nov., 8. detf., 22. detf., 26. detf., 29. detf.

Kr. Rahn: 7. juuli, 4. aug., 1. sept., 6. okt.,
3. nov., 1. detf., 22. detf.

A. Ränfel: 16. juuni, 21. juuli, 18. aug.,
15. sept., 13. okt., 17. nov., 15. detf.

J. Roomet: 23. juuni, 21. juuli, 18. aug.,
22. sept., 20. okt., 24. nov., 24. detf.

J. Seer: 16. juuni, 7. juuli, 11. aug.,
22. sept., 27. okt., 17. nov., 15. detf., 31. detf.

W. Simberg: 23. juuni, 28. juuli, 11. aug.,
25. aug., 29. sept., 6. okt., 20. okt., 10. nov.,
1. detf., 26. detf.

K. Tootsas: 30. juuni, 14. aug., 25. aug.,
15. sept., 6. okt., 27. okt., 24. nov., 15. detf.,
24. detf.

M. Tropska: 28. juuni, 7. juuli, 4. aug.,
8. sept., 6. okt., 10. nov., 8. detf., 24. detf.

H. Winfmann: 23. juuni, 7. juuli, 4. aug.,
8. sept., 13. okt., 17. nov., 8. detf., 31. detf.

J. Wolots: 23. juuni, 14. juuli, 11. aug.,
25. aug., 22. sept., 20. okt., 10. nov., 1. detf.,
24. detf., 31. detf.

Peale eeltähendatud päetvade kõigidel wöör-
mündritel ilmuda: Jaanipäetwal (furnuaia pühjal),
fogudufe aastapäetwal, Iõikufepühjal, furnutepühjal
ja wana aasta õhtul.

Jumalateenistuste fawa 1935. a.

9. juunift funi 31. detf.

I Nelipühjal 9. juulil jt. armulauaga ja leeri-
laste õnnistamisega. Laululehed.

II Nelipühjal wabadhu jmmalateenistus waba-
dusfamba juures. Laululehed.

Pühap. 16. juunil Kolmainu Jumala pühjal
jt. armulauaga.

Pühap. 23. juunil Wõidupühjal jt. kell 11 hom.
wabadusfamba juures rahwuslippude õnnistami-
sega. Laululehed. Muusikafoor.

Jaanipäetwal 24. juunil kell $\frac{1}{2}10$ hom. kirikus
pihtijumalateenistus armulauaga. Kell 11 kalmistu-
pühja jumalateenistus kalmistul. Laululehed. Muu-
sikafoor.

Pühap. 30. juunil Noortepühja jt. armulauaga.

Pühap. 7. juulil jt. eraleerilaste õnnistamisega
ja armulauaga.

Pühap. 14. juulil jt.

Pühap. 21. juulil jt. Kell 5 p. l. Siimusti
furnuaia pühja laululehtedega. Muusikafoor.

Pühap. 28. juulil jt. armulauaga. Leskede
pühja.

Pühap. 4. aug. jt. armul. Kontsertjumalateen.

Pühap. 11. aug. jt. armulauaga. Kell $\frac{1}{2}1$
lastejumalateenistus.

Pühap. 18. aug. fogudufe aastapäetwa jt. ar-
mulauaga.

Pühap. 25. aug. jt. armulauaga.

Pühap. 1. sept. piiblipühja jt. armulauaga.

Pühap. 8. sept. jt.

Pühap. 15. sept. jt. armulauaga. Hõbeleer.

Pühap. 22. sept. jt.

Pühap. 29. sept. jt. armulauaga.

Pühap. 6. okt. jt.

Pühap. 13. okt. Iõikufepühja jt. armulauaga.
Laululehed. Muusikafoor.

Pühap. 20. okt. jt.

Pühap. 27. okt. jt. armulauaga.

Ufupuhast. p. 31. okt. jt.

Pühap. 3. nov. jt.

Pühap. 10. nov. jt.

Pühap. 17. nov. jt. armulauaga.

Surnutepühjal 24. nov. jt. armulauaga. Lau-
lulehed. Laulufoor.

Pühap. 1. detf. I Kristufe tulem. p. jt. armu-
lauaga.

Pühap. 8. detf. II Kr. tul. pühjal jt. leerilaste
õnnistamisega. Laululehed.

Pühap. 15. detf. III Kr. tul. pühjal jt. armu-
lauaga.

Pühap. 22. detf. IV Kr. tul. pühjal jt. armu-
lauaga.

Iõululaupäetwal 24. detf. kell $\frac{1}{2}5$ õht. liturgi-
line jumalateenistus. Laululehed. Laulufoor.

I Iõulupühjal jt. Laululehed. Muusikafoor.
Kell 5 p. l. jt. Iõgetwa feltsimajas. Muusikafoor.
Laululehed.

II Iõulupühjal jt.

Pühap 29. detf. jt. armulauaga.

Wanaaasta õhtul 31. detf. kell $\frac{1}{2}5$ õht. juma-
lateenistus armulauaga. Laululehed. Laulufoor.

Jumalateenistuste algus kell $\frac{1}{2}11$ hom.,
välja arwatud teisele ajale määratud fawas
tähendatud jumalateenistused.

Sina pead pühapäetwa pühitfema!

(3 käft)

Hoidke ilupuid!

Meie firiku ümbrus on faunemaid. Nägus part puudega ja ilupõõsastega on ilusaks ehteks meie jumalatojale. Kuid leidub ometi neidki, kes seda hinnata ei oska ja oma hoolimatusega puud ja ilupõõsaid rikuvad. On niisuguseid inimesi, kes omi hobuseid püüavad siduda pargi puude ja isegi põõsaste külge. Nad teevad seda foguni niisugustel puhkudel, kus ka käsi- ja jalgade ruumi leidub. Saulatuste ja jumalateenistuste ajal ja muudel puhkudelgi rikutakse niiviisi meie ilusa pargi puud ja põõsaid. Seda tehakse hoolimata foguduse nõu- fogu teel.

Nende nähtuste ärahoidmiseks on katvatus valjemaid abinõusid edaspidi tarvitusele võtta, kuid ka kõik foguduse liikmed aidaku kaasa selle päha fomme fõrtvaldamiseks.

Ristitud 1934. a.

Järg (Algus Laiuse Koguduse Teatajas nr. 1 (9) ja nr. 2 (10).

63. Karolus Joost, 64. Lembit Minner, 65. Seedrik Tuul, 66. Ellen Korts-Pärn, 67. Ilme Liivak, 68. Mai Päid, 69. Endel Kask, 70. Juhan Malm, 71. Ilmar Poom, 72. Heino Birkenfeld, 73. Assi Bergmann, 74. Väino Voltri, 75. Koidu Lätt.

Varemate aastate ristimistähti:

76. Luule Indus, 77. Ilmar Sommer, 78. Leida Lall, 79. Hilja Lall, 80. Helgi Lall, 81. Harald Paavel, 82. Elmar Kass, 83. Ülo Voimann, 84. Asta Voimann, 85. Koidula Paavel, 86. Vilma-Ottilie Sommer, 87. Endel Saar, 88. Laine-Helga Mänd, 89. Helgi-Leolivia Maantee.

Ristitud 1935. a.

1. Kaljola Wilde, 2. Herbert Jürgenson, 3. Maret Ahi, 4. Silvia Valdmann, 5. Ilme Jukk, 6. Urve Tooming, 7. Aadu Surva, 8. Aksel Kull, 9. Ilme Karu, 10. Ülo Mättik, 11. Viuu Kõva, 12. Oksa-Raul Kokuta, 13. Silvi Rosin, 14. Marta Laisaar.

Varemate aastate ristimistähti:

13. Imbi Peterson, 14. Aino Annus, 15. Imbi Lall, 16. Alma Kallas, 17. Malle Noormägi, 18. Laine-Helgi Miller, 19. Laine Pärn, 20. Loide Raja, 21. Alfred Amor, 22. Leida Tõruke, 23. Endel Ein, 24. Helvi Teras, 26. Otto Ziegel, 27. Helene Lall, 28. Ülo Aru, 29. Ants Sarapuu, 30. Ellen Künnapuu, 31. Ruudolf Kadak.

Laulatatud 1934. a.

Järg (Algus Laiuse Koguduse Teatajas nr. 1 (9) ja nr. 2 (10).

54. Osvald Hanssohn ja Emilie Leisson. 55. Paul Lomp ja Alma Savi. 56. August Kriis ja Marta Mutli. 57. Aleksander Reinveg ja Linda-Pauline Hein. 58. Eduard Voimann ja Linda Voimann.

1935. a.

1. Jaan Ränk ja Adele Praats. 2. August Helm-Rosin ja Hilda Ploovits. 3. Jaan Mägi ja Ksenia Kadak. 4. Rudolf Tamm ja Liidia Saar. 5. Johannes Sõster ja Linda Rosin. 6. Johannes

Vider ja Elisabet Saar. 7. Karl Vaab ja Linda-Alice Velling. 8. Aleksander Raudsepp ja Meeta Aun. 9. Hans Valge ja Alide Velling. 10. Villem Rosin ja Meta Tehvan. 11. Hugo-Rudolf Reimann ja Marta Vein. 12. Aleksander Jürgens ja Alvine Mõtte. 13. Voldemar Liblik ja Annette Simberg.

Surnud ja maetud 1934. a.

Järg (Algus Laiuse Koguduse Teatajas nr. 1 (9) ja nr. 2 (10).

103. Heinrich Paavel. 104. Julie Lepp. 105. Hermann Reitkam. 106. Elli Korts-Pärn. 107. Leida Korts-Pärn. 108. Ann Tiimann. 109. Mart Asper. 110. Valdeko Johannes Kivi. 111. Mari Tamm. 112. Mari Odraks.

1935. a.

1. Mari Pütsepp. 2. Mai Tooming. 3. Hans Hanson. 4. August-Johannes Sirel. 5. Jaan Vels. 6. Kristjan Hunt. 7. Karl Viik. 8. Karl Korts-Pärn. 9. Mari Leivategija. 10. Otto Leemets. 11. Leida Lõoke. 12. Anna Malm. 13. Anni Kruus. 14. Annette Ermann. 15. Aksi Velt. 16. Jüri Tern. 17. Mari Ein. 18. Valve Kuslap. 19. Kai Soom. 20. Paul Barlo. 21. Mart Sommer. 22. Ann Kuppas. 23. Vilhelm Korts-Pärn. 24. Liisu Fink. 25. Jaan ja Emilie Ränkeli surnult sünd. poeglaps. 26. Jaan Sotnik. 27. Johannes Tõruke. 28. Öie Sommer. 29. Ann Mihkelson. 30. Liisa Sõster. 31. Minna-Rosalie Kaschan. 32. Kristjan Öunap. 33. Erich Lääne. 34. Heldur Pill. 35. Mart Ivask. 36. Aleksander Tomberg. 37. Heldor Prückel. 38. Aime-Rovirve Voormann. 39. Marta Tooming. 40. Johannes Tooming. 41. Juhan Kask. 42. Nikolai Ziegel. 43. Juhan Soom. 44. Olev Soomelt. 45. Juhan Toss. 46. Johannes Saar. 47. Ilme Jukk. 48. Valter Joonas. 49. Kaarel Ivask. 50. Juhan Allekand. 51. Jüri Mõtte. 52. Mart Vels. 53. Ilmar Puusepp. 54. Epp Keek. 55. Maali Kirsch. 56. Mai Lall. 57. Joosep Simmer. 58. Ülo Mättik. 59. Mari Kruus. 60. Leena Olgo. 61. Ella-Marie Massur. 62. Miina Baumann. 63. Liisa Raudsepp. 64. Anna Pill.

Seerialistele foguduse liikmetele ja nende vanematele.

Kristliffude vanemate fogus on oma lapfi fastvatada kristliffus mõttes ja vaimus. Kuid leidub vanemaid, kes sellest vähe hoolivad. Lapsed fastvades juureks, tõstivad vanemate hoolituse ja ütsfõiffuse tõttu tihti õnnetuteks inimesteks saada, nagu seda tihti näeme. Paljud vanemad ei tanna hoolt laste usufõpetuse eest todus ega toolis ja ei saada õigel ajal oma lapfi ta leeriõpetusele. Muidu on tihti kuulda vanemate inimeste juust kaebusi noorte üle, et need taganuvad Jumalast ja ei ole nii usumeelsed, nagu olevat seda vanem põlv. Kuid tihti näitab viimaseil ajal elu teistfugust pilli: noored on mõnesõi perekonnas firiku- ja usufõbralitumad, kui vanemad. Noored tahavad leeri minna, kuid vanemad teevad takistusi. Sumal fõanatud, need on õiffil õiffitud juhused, kuid neid tuleb ete pea iga leeri ajal.

Õlgu fiintõhal meeletuletud, et firiku feaduse järele tuleb leeriõ õra fõia enne 20 eluaastat. Sobitvamats ajaks on 17-18 eluaastat. Kes 20 eluaastani leeri õra ei fõi, need loetaffe firiku torra riifujateks ja õfaduse põlgajateks, sellega tõõdatte toimida vastatvate feaduste fogafelt.

Laiuse VII laulupõiev 4. augustil.

Õn katvatus Laiuse laulupõieva õra pidada 4. aug. firikupõargis. Lõõhemalt antaffe teada edasõpidi.

Kõigile võõrmündritele ja nõukogu liikmetele.

Palun kõiki võõrmündreid ja nõukogu liikmeid mulle teatada kas ja kuipalju leidub Teie ringkondades ristimata lapsi ja leeritamata leerialisi noori. Palun teatada ristimata laste vanemate nimed ja täpne asukoht, niisamuti ka leeritamata leerialiste noorte asukohad. Teated palun mulle ära anda hiljemalt 10. juuliks s. a.

J. Järve.

Lasteaed ja pühapäevakool Waimaistveres.

Waimaistvere Naiseltsi algatusel asutatud Kõlas laste- aed, mille avamise puhul Kõola foolimajas 16. juunil kell 5 p. l. on jumalateenistus õp. Särve poolt. Samal päeval avab õpetaja seal ka pühapäevakooli, mille juhatajaks on pr. Peil.

Noortepühja 30. juunil.

Pühapä. 30. juunil on kirikus noortepühja jumalateenistus armulauaga. Saalulehes.

Grafeer algab 20. juunil.

Grafeeri õpetus algab neljapä. 20. juunil kell 9 homm. kirikus. Seeriastumise teadaandeid võetakse vastu 19. juunini. Önnistamine on 7. juulil.

Lühiteateid.

Rektor J. Köpp'u kirjutud „Laiuse kihelkonna ajalugu“ on juba trükkimisel ja ilmub sügiseks. Tellimisi võetakse veel vastu koguduse kantsleis.

Koguduse kantslei on suvekuudel peale esmaspäevade avatud igapäev kella 9—2. Hädakorral asjaajamine igal ajal.

Laialt levinud šarlaki ja teiste haiguste tõttu oli talvel takistatud laaulatuslikum kavatsatud pühapäevakoolide tegevus Kõige parema tagajärjega on seni tegutsenud Raaduvere pühapäeva kool hra J. Hansen'i juhatusel.

Rahvuslippe Eesti lipu keskbüroolt hinnaga 7,50, 4 ja 3 krooni võib tellida ka koguduse kantslei kaudu.

LAIUSE ÜHISPANK

Aktiva.

Äriseis 31. detsembril 1935. a.

Passiva.

Kassa	Kr. 2.469,44	Osakapital	Kr. 9.653,95
Hoiuarved	„ 6.292,90	Tagavarakapital	„ 4.124,85
Väärtpaberid	„ 1.615,22	Amortisatsioonikapital	„ 7.227,42
Diskonteeritud vekslid	„ 21.120,—	Hoiusummad	„ 56.568,72
Tähtajalised laenud	„ 47.613,—	Vekslite rediskont	„ 9.764,—
Riiklikud laenud	„ 1.306,—	Riiklikud laenud	„ 1.267,10
Vallasvara	„ 1.959,52	Tulevase aasta tulud	„ 582,89
Kinnisvara	„ 10.600,—	Muud passivad	„ 3.058,37
Muud aktivad	„ 75,45	Puhaskasu	„ 798,23
	Kr. 93.045,53		Kr. 93.045,53

Annab laene mitmesugustel kindlustustel. Võtab raha hoiule, makstes ajakohast 0/0 0/0.
Toimetab teisi panga operatsioone. Panga juures K. S. „EESTI“ agentuur.

Juhatus.

Jõgeva Ühispank.

Aktiva.

Äriseis 31. mail 1935. aastal.

Passiva.

Kassa	Kr. 3.867,85	Osakapital	Kr. 75.140,20
Hoiuarved teistes krediitasutistes	„ 102.031,22	Tagavarakapitalid	„ 14.789,81
Väärtpaberid	„ 26.625,37	Ühispanka maja ehituse kapital	„ 1,—
Väärtused	„ 947,35	Amortisatsioonikapital	„ 19.043,75
Diskont. vekslid ja muud laenud	„ 501.433,10	Hoiusummad	„ 552.610,44
Riiklikud laenud	„ 2.092,19	Riiklikud laenud	„ 1.910,59
Korrespondendid	„ 4.524,08	Korrespondendid	„ 3.363,30
Garantiide deebitorid	„ 4.166,—	Väljaantud garantiid	„ 4.166,—
Varandus	„ 46.946,49	Tulud	„ 20.677,21
Kulud	„ 7.835,14	Eelmise aasta ülejääk	„ 1.000,—
Muud aktivad	„ 7.893,34	Muud passivad	„ 15.669,83
	Kr. 708.362,13		Kr. 708.362,13

Ostame päevakohase kõrgema hinnaga 4/0 Asunduskapitali võlakirju.
Ostame ja müüme E. V. Riigikassa pantkirju, milledega soodsatel tingimustel tasuda saab asunikkude maaostu ja liidetud laenusid.

Panga juures E. O. ja Ü. A. Kindlustus A. S. „OMA“ agentuur.

Juhatus.